

23.2.5 Hoe kan je een boom kapot maken?

Nijdige burens durven anoniem op internet nogal eens het advies geven om er gaatjes in te boren en daar koperen schroeven, petroleum (zelfs zoutzuur, zeer gevaarlijk!) of herbicide in te doen. Ik heb geen idee of dit werkt. In principe is het kernhout dood. Enkel de buitenlaag, net onder de schors, leeft en transporteert sappen en voedingsstoffen. Een boom staand doden kan dus door hem te ringen: rondom een strook van 10 à 15 cm bast wegsnijden.

Voor een grote, oudere boom moet de behandeling uitgebreider en vaker toegepast worden.

In Zuid Limburg hoorde ik een bewering dat je bomen kan doodknuppelen door rondom hard op de stam te slaan. Dit zou de kanaaltjes voor de sapstroom kneuzen of dichtslaan, waardoor de boom sterft. Misschien kan het voor jonge boompjes of soorten met een dunne bast (als beuk), maar gezien hun herstellend vermogen bij kwetsuren lijkt het me onwaarschijnlijk.

Figuur 1 Bomen ringen

In natuurgebieden worden exoten als Amerikaanse vogelkers (en – eik) bestreden door uittrekken en kappen. De rand van de stronk werd daarna met glyfofaat ingesmeerd. (Het tot de wortel weghakken van de buitenlaag zou ook het opnieuw uitlopen verhinderen.)

Een paar zaagsneden in de stronk maken kan water, schimmels en micro-organismen een betere toegang geven om het verrottingsproces te versnellen.

Ik vraag me af of het niet mogelijk is die stronken met een schimmel te infecteren. Net zoals shiitake e.a. paddenstoelen op dood hout gekweekt worden door deuvels (stokjes) met sporen in gaatjes te 'planten', zou

dat m.i. ook moeten kunnen met zwammen die op levend hout teren. (Het zal allicht risico's voor gezonde buur-bomen kunnen inhouden.)

Om jonge boompjes uit te trekken bestaat er een hefboom-klem: de tree popper 📖. Stronkentrekker: een (📖 vroeger ca. 3m hoge) driepikkel van houten balken met twee katrollen via een stalen kabel verbonden aan een windas. Aan de kabel hing een zware stalen schaar waarvan de uiteinden aan 2 kanten van de stronk onder de wortels werden gehaakt (of een lus) om de stronk uit te trekken. Een boomwortelploeg 📖 was een 30 à 40cm lang gebogen mes dat gebruikt werd op boomwortels aan bosranden of bij het rooien door te ploegen.

Meestal leven zwammen op dood hout. Maar bomen en paddenstoelen als zwavelzwam of honingzwam (📖 Armillaria mellea) kunnen ook decennialang zonder problemen

samenleven. Als een zwam een boom kan binnendringen, is dat vaak omdat die verzwakt is, bv. door te sterk snoeien, stormschade of een slechte standplaats.

Het afbreken van hout duurt jaren, een stronk is na een infectie niet op 3 jaar weg. Meestal komen er opeenvolgende soorten zwammen op voor. O.a. reuzenzwam (*Meripilus giganteus*), dikrandtonderzwam (*Ganoderma adspersum*), honingzwam groeien op levend hout. Maar zeker bij die laatste zullen ook andere bomen in de buurt aangetast worden. Niet echt een goede oplossing dus.

Maar misschien vinden groene onderzoekers vroeg of laat nog een geschikte schimmel om Amerikaanse vogelkers en andere exoten te enten om ze staand te laten sterven..?

Een zwaargewonde **boom redden** 📖 is soms ook mogelijk. Als een groot deel van de schors weggeslagen is door bv. een aanrijding, kan je proberen een bypass te maken door een reeks jonge twijgen van de boom passend te snijden en stevig van boven naar onder in de schors tegen de stam vast te zetten, om de wonde te overbruggen. Deze **brugstenen** 📖 kan je met entwas afdekken.

Soms worden ongewenste bomen dood snoeien: dermate drastisch gesnoeid (bijna geknot) dat ze het niet (lang) overleven.

Ik heb zeer tot mijn verbazing vastgesteld dat dit artikel wel erg populair is op de website. Een boom vermoorden vind ik echt niets om lichtvaardig overheen te gaan. Een boom staat voor leven. In veel culturen wordt er bij een geboorte een nieuwe boom (al dan niet op de placenta) geplant. Ganse geboortebossen. Zonder bomen zou er geen leven mogelijk zijn.

♫ Je leeft maar één keer. En dan nog! Marcel Achard